

تعیین میزان قدرت دهی به شهروندان توسط نظام شوراها در شهر کازرون

صمد ارتشی^۱

^۱ کارشناس ارشد مدیریت دولتی، مدرس دانشگاه پیام نور

چکیده

هدف از انجام این پژوهش تعیین میزان قدرت دهی به شهروندان توسط نظام شوراها در شهر کازرون بود. روش تحقیق توصیفی از نوع پیمایشی بود. جامعه آماری تحقیق کلیه شهروندان کازرونی با سن ۲۰ سال و بالاتر از آن بوده که تعداد آنها ۹۰۰۰۰ نفر گزارش گردید. تعداد نمونه به کمک جدول وان آمبورگ ۳۸۲ نفر بدست آمد که پس از توزیع، ۳۱۹ پرسشنامه جمع آوری گردید. افراد نمونه از چهار منطقه شمال، جنوب، شرق، و غرب کازرون به تعداد مساوی از هر منطقه و به شکل تصادفی ساده از بین شهروندان انتخاب گردیدند. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته قدرت دهی به شهروندان بود که ضریب پایایی آن از طریق شاخص آلفای کرونباخ ۰/۹۸ محاسبه گردید. روائی پرسشنامه از طریق محاسبه ضریب همبستگی هرگویه بابقیه گویه ها و همچنین نظرات خبرگان مورد تأیید قرار گرفت. اطلاعات جمع آوری شده توسط آمار توصیفی و آمار استنباطی (آزمونهای t تک متغیره، تحلیل واریانس (F) و توکی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته های پژوهش نشان داد که عملکرد شوراها در زمینه قدرت دهی به شهروندان ($P \leq 0/01$) پایین تر از سطح متوسط است. همچنین از بعد مشارکت شهروندان در مسائل و سیاستهای شهری، تامین حقوق شهروندان در رابطه با شهرداری، ارتباطات شورای شهر با شهروندان، میزان تاثیر گذاری شورای شهر در مسائل و سیاستهای شهری و میزان تاثیر گذاری شورای شهر در روابط شهروندان با دیگر نهادها و سازمانها عملکرد شوراها پایین تر از سطح متوسط بدست آمد. همچنین نتایج نشان داد که بین میزان قدرت دهی به شهروندان از بعد جنسیت و سن تفاوت معنادار وجود دارد، اما بین میزان قدرت دهی به شهروندان از بعد مدرک تحصیلی و سطح درآمد تفاوت معنادار وجود ندارد.

واژه های کلیدی: شورای شهر، قدرت، مشارکت، حقوق شهروندی، کازرون.

مقدمه

توسعه روز افزون وظایف و مسئولیت های دولت برای اداره امور داخلی و سیاست خارجی کشور مسائل ومشکلات جدیدی را در اداره امور عمومی مطرح می کند. امروزه متناسب با ترقی و توسعه همه جانبه کشورها، سنگینی و پیچیدگی روز افزون مسائل و مشکلات و مسئولیت ها، ناکارآمدی نظام سیاسی و اداری متمرکز، به شکلی بارزتر نمایان شده است. سنگینی روز افزون بار مسئولیت دولتها ایجاب می کند که آنها قسمتی از اختیارات خود را برای اداره پاره ای از امور عمومی که با امور محلی مربوط ارتباط دارد به سازمانها و نهادهای محلی تفویض کرده و آنها را در اداره امور مربوط به خودشان آزاد بگذارد. یکی از شیوه های تمرکززدائی، بکارگیری نظام شورایی است. شورا از ریشه دارترین اصول عرفی و مقررات سنتی واز بارزترین شیوه های عقلایی در زندگی جمعی است. قدیمی ترین شیوه های مدیریت در زندگی اجتماعی انسانها تدابیری از نظام شورایی را به همراه دارد حتی گاهی مستبدترین حکومتها سعی بر آن داشته اند که با استفاده از شورا از یک سو مردم را قانع و وادار به سکوت کنند و از سوی دیگر از حجم اشتباهات مبتنی بر خود کامگیها و خود محوریهها بکاهند.

تاسیس قانونی نهاد شوراها در قانون اساسی براین اساس است که کار مردم به خودشان سپرده شود و مردم خود از طریق شوراها و نمایندگان شان کارهای جمعی خویش را انجام دهند. در جایی که این نهاد مستقر و فرآیند آن رو به رشد است دولت از طریق ایجاد زیر ساختها قدرت را به مردم تفویض می کند. شوراها می توانند در تمامی زمینه های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، کنترلهای اجرایی را در دست داشته باشند و اجرای کلیه تصمیمات دولت را در زمینه های فوق رهبری کنند و در این موارد و مشابه آن تا آنجا که قانون اجازه می دهد تصمیمات لازم را اتخاذ و موجبات اجرایی آن را فراهم کنند. در سال ۱۳۷۷ اولین دوره انتخابات شورا بعد از انقلاب انجام شد و مشارکت گسترده مردم نشان از علاقه آنان به مشارکت در امور سیاسی و خدمات عمومی خود می داد. با انجام انتخابات شوراها گام مهمی در اداره بخشی از امور اجرایی کشور با تکیه بر روند آزاد تبادل دانش، بینش، نظارت و آرای مردم برداشته شد شوراها تبلور حضور مردم، دیدگاهها، افکار، خواسته ها، نیازها و تمایل مردم در صحنه برنامه ریزی بوده است. فلسفه آن بر پایه محدودیت توان، فکر و اندیشه دستگاههای اجرایی و محدودیت حیطه عمل، خلاء مدیریتی و اصلاح ساختار مدیریتی می باشد. (سالکی، ۱۳۸۳)

یکی از اهداف مهم در نظام شورایی توزیع قدرت و تمرکز زدائی از قدرت مرکزی است. پارسونز^۱ (۱۹۶۳) در تشریح قدرت بیان می دارد: قدرت، واسطه ای تعمیم یافته برای تضمین اجرای تعهدات الزام آور واحدهایی در نظام سازمان جمعی، وقتی که تعهدات از لحاظ تاثیرشان بر اهداف جمعی مشروعیت یابند. مقوله قدرت^۲ به گفته میر سپاسی و اعتباریان (۱۳۸۷) از مقوله های بنیادین در فلسفه سیاسی است که از افلاطون در عصر باستان تا نیمه ی قرن نوزدهم و اکنون در مباحث پست مدرن همیشه در کانون توجه اندیشه سیاسی بوده است. از نظر راسل^۳ قدرت همراه با عظمت، برترین آرزوی نوع بشر و بزرگترین پاداش او بوده و هست.

سپردن کار مردم به دست مردم، نتیجه این است که مردم در عین حال که به همت و سعی خودشان مشکلات مبتلا به روزانه خود را حل کرده اند، برای اداره امور شهر و روستای خود نیز ورزیدگی پیدا کرده و فرد مفیدی برای جامعه خود می شوند. عدم تمرکز اداری راه را بر ایجاد سازمانهای محلی قوی هموار می کند، حکومتها و سازمانهایی که مبتنی بر اراده مردم و برای هر محل هستند (طاهری، ۱۳۸۲). به نظر می رسد که اگر شوراها بتوانند از عهده وظایف محوله در اداره امور شهری و نظارت بر امور برآیند، این امر موجب قدرت و نفوذ شورا می گردد و در نتیجه شهروندان احساس تاثیر گذاری و قدرت بیشتری در اداره امور شهر خود می کنند. این تحقیق به بررسی نقش شوراها در قدرت دهی به شهروندان (مطالعه موردی شهر کازرون) می پردازد. نتایج این تحقیق می تواند به مسئولان شهری در اداره بهتر امور شهری کمک بنماید، همچنین از آنجا که محقق خود ساکن

1 - Parsons

2 - Power

3 - Russell

شهرستان کازرون می باشد و عملکرد دوره های مختلف شورا را مشاهده کرده است؛ این موضوع نیز یکی از انگیزه های انجام این کار بوده است. ایجاد شوراهای اسلامی شهر به عنوان اولین گام عملی در نظام برنامه ریزی کشور می تواند موثرترین شیوه مشارکت و قدرت دادن به گروهها و مردم و دخالت آنان در امور محلی خود باشد. اما با گذشت نزدیک به سه دوره از فعالیت شوراهای کار مطالعاتی و پژوهش چندانی انجام نشده است تا با شاخصهای صحیح مشخص کنند که شوراهای به چه میزان باعث قدرت دادن به شهروندان و مردم شده اند و به چه میزان کارکرد مثبت داشته اند و به همین دلیل موانع و مسائل آنها هنوز به درستی بررسی نشده است. به نظر می رسد که اگر شوراهای بتوانند از عهده وظایف محوله در اداره امور شهری و نظارت بر امور برآیند، این امر موجب قدرت و نفوذ شورا می گردد و در نتیجه شهروندان احساس تاثیر گذاری و قدرت بیشتری در اداره امور شهر خود می کنند. این تحقیق به بررسی نقش شوراهای در قدرت دهی به شهروندان (مطالعه موردی شهر کازرون) می پردازد. نتایج این تحقیق می تواند به مسئولان شهری در اداره بهتر امور شهری کمک بنماید.

اهداف تحقیق

اهداف اصلی

۱. تعیین میزان قدرت دهی به شهروندان توسط نظام شوراها.

هدف فرعی

- ۱-۱) تعیین میزان مشارکت شهروندان در مسائل و سیاستهای شهری.
- ۱-۲) تعیین میزان تامین حقوق شهروندان از طریق شورا در روابط فرد با شهرداری.
- ۱-۳) تعیین نقش شوراهای در برقراری ارتباط موثر با شهروندان.
- ۱-۴) تعیین میزان تاثیر گذاری شورای شهر در مسائل و برنامه های شهری.
- ۱-۵) تعیین میزان تاثیر گذاری شورای شهر در روابط شهروندان با دیگر نهادها و سازمانها.

سوالات پژوهشی

سوالات اصلی

نظام شوراهای به چه میزان موجب قدرت دهی به شهروندان شده است؟

سوالات فرعی

- شهروندان تا چه میزان در مسائل و سیاستهای شهری مشارکت دارند؟
- شورای شهر به چه میزان در تامین حقوق شهروندان در رابطه با شهرداری تاثیر گذار است؟
- ارتباطات شورای شهر با شهروندان به چه میزان موثر است؟
- شورای شهر به چه میزان در مسائل و برنامه های شهری تاثیر گذار است؟
- شورای شهر به چه میزان در روابط شهروندان با دیگر نهادها و سازمانها تاثیر گذار است؟

روش شناسی تحقیق

این پژوهش به لحاظ هدف، از نوع کاربردی - توصیفی و روش گردآوری اطلاعات پیمایشی بوده و تحقیق از نوع میدانی به شمار می آید. جامعه آماری این پژوهش شامل تمامی شهروندان ساکن در شهرستان کازرون (از توابع استان فارس) هستند که از لحاظ سنی بالای بیست سال سن داشته اند. تعداد نمونه بر اساس جدول وان آمبورگ^۴ (میشل و جولی^۵، ۲۰۰۷) برای ۹۰۰۰۰ نفر، ۳۸۲ نفر بدست آمد. تعداد ۳۸۲ پرسشنامه با ۵۰ سوال توزیع شد، ۳۱۹ پرسشنامه عودت داده شد. بنابراین تقریباً ۱۶ درصد از پرسشنامه برگشت نشده است. روش نمونه گیری غیر احتمالی از نوع اتفاقی استفاده شده است. در روش میدانی اقدام به توزیع پرسشنامه محقق ساخته و جمع آوری آن گردید تا اطلاعات مرتبط از آن استخراج گردد. ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده در این تحقیق طی یک مطالعه مقدماتی که باتوزیع و جمع آوری پرسشنامه و با تعداد ۵۰ سوال صورت گرفت با پایایی ۰/۸۱ و روایی تأیید شده توسط خبرگان است. در سطح آمار استنباطی از آزمون های t-student و آزمون تحلیل واریانس (F) استفاده گردید. برای استنباط آماری از آزمون t تک متغیره برای مقایسه میانگین هر یک از ابعاد قدرت دهی با نمره ملاک (۳) استفاده گردید. از آزمون فریدمن برای مقایسه ابعاد مختلف قدرت دهی استفاده گردیده است.

تحلیل سوالات تحقیق

برای آزمون سوالات تحقیق از آزمون t تک نمونه ای استفاده شده است. که نتایج آن در ادامه آورده شده است.

سوال ۱: نظام شوراها به چه میزان موجب قدرت دهی به شهروندان شده است؟

جدول ۱ - آزمون t در رابطه با میزان قدرت دهی شورای شهر به شهروندان

میانگین مورد انتظار ۳					خطای معیار	انحراف استاندارد	میانگین	تعداد	شاخص متغیر	
t بحرانی		سطح معنی داری	درجه آزادی	t محاسبه شده						
جدول در سطح اغماض	۰/۹۹									
۲/۵۸	۰/۹۵	۰/۰۰	۳۱۸	-۱۲/۵	-۰/۶۰	۰/۰۵	۰/۸۵	۲/۴	۳۱۹	قدرت دهی

با توجه به نتایج جدول ۱ مقدار قدر مطلق t محاسبه شده (۱۲.۵) از t بحرانی جدول در سطح اطمینان ۹۹ درصد (۲.۵۸) بزرگتر است. چون t محاسبه شده منفی است بنابراین میزان قدرت دهی نظام شوراها به شهروندان کمتر از سطح متوسط (نمره ملاک=۳) بدست آمد. به عبارت دیگر نظام شوراها کمتر از سطح متوسط موجب قدرت دهی به شهروندان شده است.

سوال ۱-۱: شهروندان تا چه میزان در مسائل و سیاستهای شهری مشارکت دارند؟

1-van amburg

2-Mitchell &Julley

جدول ۲- آزمون t در رابطه با میزان مشارکت شهروندان در مسائل و سیاستهای شهری

میانگین مورد انتظار ۳					خطای معیار	انحراف استاندارد	میانگین	تعداد	شاخص متغیر	
t بحرانی		سطح معنی داری	درجه آزادی	تفاوت میانگین						
جدول در سطح اغماض	۰/۹۹									
۲/۵۸	۱/۹۶	۰/۰۰	۳۱۸	-۱۲/۱	-۰/۶۲	۰/۰۵۱	۰/۹۱	۲/۳۸	۳۱۹	مشارکت

بر اساس نتایج جدول ۲ قدر مطلق t محاسبه شده (۱۲.۱) از t بحرانی جدول (۲.۵۸) در سطح اطمینان ۹۹ درصد و درجه آزادی ۳۱۸، بزرگتر است. بنابراین میزان مشارکت شهروندان در مسائل و سیاستهای شهری کمتر از سطح متوسط (سطح مورد انتظار) بدست آمد.

سوال ۲-۱: شورای شهر به چه میزان در تامین حقوق شهروندان در رابطه با شهرداری تاثیر گذار است؟

جدول ۳- آزمون t در رابطه با میزان تامین حقوق شهروندان توسط شورای شهر

میانگین مورد انتظار ۳					خطای معیار	انحراف استاندارد	میانگین	تعداد	شاخص متغیر	
t بحرانی		سطح معنی داری	درجه آزادی	تفاوت میانگین						
جدول در سطح اغماض	۰/۹۹									
۲/۵۸	۱/۹۶	۰/۰۰	۳۱۸	-۱۲/۷	-۰/۶۳	۰/۰۴۹	۰/۸۸	۲/۳۷	۳۱۹	حقوق شهروندان

بر اساس نتایج جدول ۳ قدر مطلق t محاسبه شده (۱۲.۷) از t بحرانی جدول (۲.۵۸) در سطح اطمینان ۹۹ درصد و درجه آزادی ۳۱۸، بزرگتر است. بنابراین عملکردشورا در زمینه تامین حقوق شهروندان در رابطه با شهرداری کمتر از سطح متوسط (سطح مورد انتظار) بدست آمد.

سوال ۳-۱: ارتباطات شورای شهر با شهروندان به چه میزان موثر است؟

جدول ۴ - آزمون t در رابطه با میزان ارتباطات شهروندان با شورای شهر

میانگین مورد انتظار ۳					خطای معیار	انحراف استاندارد	میانگین	تعداد	شاخص متغیر	
t بحرانی		سطح معنی داری	درجه آزادی	تفاوت میانگین						
جدول در سطح اغماض	۰/۹۹									
۲/۵۸	۱/۹۶	۰/۰۰	۳۱۸	-۱۲/۷	-۰/۶۳	۰/۰۴۹	۰/۸۸	۲/۳۷	۳۱۹	حقوق شهروندان

۰/۹۹	۰/۹۵									
۲/۵۸	۱/۹۶	۰/۰۰	۳۱۸	-۱۲/۳	-۰/۶۱	۰/۰۵۰	۰/۸۹	۲/۳۹	۳۱۹	ارتباطات

بر اساس نتایج جدول ۴ قدر مطلق t محاسبه شده (۱۲.۳) از t بحرانی جدول (۲.۵۸) در سطح اطمینان ۹۹ درصد و درجه آزادی ۳۱۸، بزرگتر است. بنابراین عملکرد شورا در زمینه ارتباطات با شهروندان کمتر از سطح متوسط (سطح مورد انتظار) بدست آمد.

سوال ۴-۱: شورای شهر به چه میزان در مسائل و برنامه های شهری تاثیر گذار است؟

جدول ۵ - آزمون t در رابطه با میزان تاثیرگذاری شورای شهر در مسائل و برنامه های شهری

میانگین مورد انتظار ۳					خطای معیار	انحراف استاندارد	میانگین	تعداد	شاخص متغیر	
t بحرانی		سطح معنی داری	درجه آزادی	t محاسبه شده						تفاوت میانگین
۰/۹۹	۰/۹۵									
۲/۵۸	۱/۹۶	۰/۰۰	۳۱۸	-۱۰/۴	-۰/۵۰	۰/۰۴۸	۰/۸۶	۲/۵۰	۳۱۹	تاثیرگذاری

بر اساس نتایج جدول ۵ قدر مطلق t محاسبه شده (۱۰.۴) از t بحرانی جدول (۲.۵۸) در سطح اطمینان ۹۹ درصد و درجه آزادی ۳۱۸، بزرگتر است. بنابراین عملکرد شورا در رابطه با میزان تاثیر گذاری شورای شهر در مسائل و برنامه های شهری کمتر از سطح متوسط (سطح مورد انتظار) بدست آمد.

سوال ۵-۱: شورای شهر به چه میزان در روابط شهروندان با دیگر نهادها و سازمانها تاثیر گذار است؟

جدول ۶ - آزمون t در رابطه با میزان تاثیرگذاری شورای شهر در روابط شهروندان با دیگر سازمانها

میانگین مورد انتظار ۳					خطای معیار	انحراف استاندارد	میانگین	تعداد	شاخص متغیر	
t بحرانی		سطح معنی داری	درجه آزادی	t محاسبه شده						تفاوت میانگین
۰/۹۹	۰/۹۵									
۲/۵۸	۱/۹۶	۰/۰۰	۳۱۸	-۱۲	-۰/۶۱	۰/۰۵۱	۰/۹۱	۲/۳۹	۳۱۹	روابط با دیگر سازمانها

بر اساس نتایج جدول ۶ قدر مطلق t محاسبه شده (۱۲) از t بحرانی جدول (۲.۵۸) در سطح اطمینان ۹۹ درصد و درجه آزادی ۳۱۸، بزرگتر است. بنابراین عملکردشورا در رابطه با میزان تاثیر گذاری شورای شهر در روابط شهروندان با دیگر نهادها و سازمانها کمتر از سطح متوسط (سطح مورد انتظار) بدست آمد.

مقایسه ابعاد قدرت دهی آزمون فریدمن

جدول ۷ - جدول (۴-۲۱) آزمون فریدمن برای مقایسه ابعاد مختلف قدرت دهی

شاخص	میانگین					آزمون فریدمن محاسبه شده (خی دو)	درجه آزادی	سطح معنی داری	خی دو بحرانی	
	مشارکت و شورا	حقوق شهروندان	ارتباطات شهروندان	تاثیر گذاری	روابط با دیگر سازمانها				جدول در سطح اغماض	جدول در سطح
ابعاد آزمون									%۹۵	%۹۹
آزمودنی‌ها	۲/۹۱	۲/۸۸	۲/۹۳	۳/۳۷	۲/۹۱	۲۲/۴۸	۴	۰/۰۰۰	۹/۴۹	۱۳/۲۸

چون آزمون فریدمن محاسبه شده (۲۲.۴۸) از خی دو بحرانی جدول (۱۳.۲۸) در سطح خطاپذیری ۰.۰۱ بزرگتر است (و با توجه به سطح معنی داری به دست آمده (۰.۰۰۰)، که از سطح ۰.۰۱ کوچکتر است)، بنا براین در سطح خطای کمتر از ۰.۰۱ می توان گفت بین ابعاد قدرت دهی تفاوت معنی داری وجود دارد. بالاترین رتبه مربوط به تاثیر گذاری شورای شهر در مسائل و برنامه های شهری و پایین ترین رتبه مربوط به حقوق شهروندان است.

بحث و نتیجه گیری

هدف از انجام این پژوهش آزمون سوالات اصلی و فرعی می باشد تا نقش شوراها را در قدرت دهی به شهروندان شهر کازرون مورد بررسی قرار دهد. به منظور آزمون و بررسی فرضیات، آزمون t تک نمونه ای مورد استفاده قرار گرفت.

بحث و نتیجه گیری از سوال اصلی

نظام شوراها به چه میزان موجب قدرت دهی به شهروندان شده است؟

بنابراین میزان قدرت دهی نظام شوراها به شهروندان پایین تر از سطح متوسط بدست آمد. نتایج این تحقیق نشان می دهد که شهروندان در حد کم برای خود قائل به تاثیر گذاری در مسائل و سیاستهای شهری، شهرداری و سازمانها و نهادهای دیگر بوده اند. نتایج حاصل از مطالعه دآرچیوگی (۲۰۰۹) نشان داد که واگذاری اختیارات یک شهر به مردم آن شهر باعث توسعه و تقویت دموکراسی می گردد. با توجه به اینکه از نظر شهروندان میزان قدرت دهی شورا به شهروندان کمتر از سطح متوسط بوده است می توان گفت واگذاری اختیارات به شوراها در حد کم توانسته دموکراسی را تقویت کند. نتایج تحقیق سجادی (۱۳۸۸) نشان می دهد که شوراها در رویکرد مثبت شهر نشینی و حرکت به سمت جامعه مدنی باعث تقویت مردم سالاری و بسط و گسترش آزادیهای قانونی افراد می گردد. با توجه به این نتایج می توان اینگونه تفسیر نمود که شورای شهر نتوانسته نقش ارتباطی و نظارتی خود را در این شهر به خوبی انجام دهد و اینگونه می توان بیان نمود که شهروندان کازرونی از حقوق قانونی خود به

عنوان شهروند آگاهی اندکی دارند. نتایج پژوهش کارنز (۲۰۰۸) نشان می دهد ابعاد شهروندی (شامل فرهنگ، شهروند و جامعه) بر یکدیگر موثر بوده و سپردن امور و اختیارات شهر به شهروندان باعث افزایش عزت نفس آنان می گردد. بر اساس نتایج تحقیق کارنز و تحقیق حاضر شاید بتوان تفسیر نمود که نظام شورایی در شهر کازرون در تقویت عزت نفس شهروندان چندان تاثیر نداشته است، زیرا نظام شورایی قدرت چندانی به آنها نداده است.

بحث و نتیجه گیری از سوال یک فرعی

شهروندان تا چه میزان در مسائل و سیاستهای شهری مشارکت دارند؟

نتایج نشان داد که میزان مشارکت شهروندان در مسائل و سیاستهای شهری کمتر از سطح متوسط بدست آمد. نتایج تحقیق کریمی (۱۳۸۸) نشان می دهد که مشارکت مردم در امور مربوط به خودشان باعث کسب اعتماد به نفس در حل مشکلات می شود و همفکری مردم و استفاده از نظرات آنان باعث پیشبرد بهتر امور شهری می گردد، بنا بر این شاید بتوان گفت شورا در شهر کازرون نتوانسته است اعتماد به نفس لازم برای حل مشکلات شهری را در مردم ایجاد نماید. به نظر می رسد که تصمیم گیریهای متمرکز مسئولان شهری باعث کاهش مشارکت شهروندان در مسائل و سیاستهای شهری گردیده است. نتایج تحقیق ملکی (۱۳۸۳) با پژوهش حاضر از نظر مشارکت شهروندان در مسائل و سیاستهای شهری همسویی ندارد. نتیجه تحقیق ترنر (۱۹۸۶) نشان داد که عدم وجود فرهنگ مشارکت در مردم و مشارکت کم مردم در جلسات شورایی بر عملکرد شورا تاثیر منفی می گذارد. بنابر این سطح پایین مشارکت مردم در مسائل و سیاستهای شهری می تواند منجر به تاثیر منفی بر عملکرد شوراهای شهر کازرون شود. این موضوع می تواند ناشی از کاهش انگیزه شهروندان کازرونی برای مشارکت در انتخابات شوراها با هدف انتخاب نمایندگان توانمند و قدرتمند باشد.

بحث و نتیجه گیری از سوال دوم

شورای شهر به چه میزان در تامین حقوق شهروندان در رابطه با شهرداری تاثیر گذار است؟

نتایج این تحقیق نشان داد میزان تامین حقوق شهروندان توسط شورای شهر کمتر از سطح متوسط بدست آمد. بخشی از نتایج تحقیق دریایی (۱۳۸۵) نشان می دهد که تفاوت معناداری بین نظر شهروندان و کارکنان شهرداری در زمینه نظارت بر امور شهرداری وجود دارد. بر این اساس می توان گفت که تفاوت در نگرش کارکنان شهرداری و مردم در نظارت بر امور شهری، موجب گردیده که کارکنان و مسئولان شهرداری در قبال شهروندان چندان پاسخگو نباشند و در نتیجه شهروندان کازرونی تاثیر شورا بر تامین حقوقشان در ارتباط با شهرداری را کمتر از سطح متوسط دانسته اند. نتایج تحقیق پاتریک (۲۰۰۶) نشان می دهد که عملکرد کارکنان شهرداری از دید مردم پایین تر از حد انتظار بوده است که از این نظر بانتهای تحقیق حاضر از نظر تامین حقوق شهروندان توسط شورا در رابطه با شهرداری همسویی دارد.

بحث و نتیجه گیری از سوال سوم

ارتباطات شورای شهر با شهروندان به چه میزان موثر است؟

بنابراین میزان ارتباطات شورای شهر با شهروندان کمتر از سطح متوسط بدست آمد. تحقیق مایتری و مایترا فتک (۱۹۹۵) نشان داد که هر چه درصد بیشتری از مردم در جلسات شورا شرکت نمایند، اثربخشی آن جلسات بیشتر است. با توجه به این نتایج و نتایج تحقیق حاضر می توان تفسیر نمود که احتمالاً جلسات شورای شهر کازرون از اثر بخشی لازم برخوردار نیست. به نظر می رسد که این موضوع می تواند ناشی از استقلال کم حکومتهای محلی در کشورمان نیز باشد، که برخی از این مشکلات مربوط به ضعف قانون تشکیلات شوراها است.

بحث و نتیجه گیری از سوال چهارم

شورای شهر به چه میزان درمسائل و برنامه های شهری تاثیر گذار است؟

بنا براین عملکرد شورای شهر درزمینه مسائل وبرنامه های شهری کمتر از سطح متوسط است. بخشی از نتایج تحقیق ملکی(۱۳۸۳) نشان می دهدکه شوراها در حوزه سازمانی - مدیریتی از نظر ذینفعان اثر بخش بوده اند، که با تحقیق حاضر از نظر تاثیر گذاری شورای شهر در مسائل و برنامه های همسویی ندارد. به نظر می رسد تفاوت در نتایج این دو تحقیق ناشی از ناتوانی و عدم برنامه ریزی شورای شهر کازرون برای مدیریت شهری باشد. در اینجا شورا شهر می تواند نقش سازنده ایفا نماید تا بتواند بر مسائل و برنامه های شهری تاثیر گذار باشد. به نظر می رسد همسویی در نتایج این دو تحقیق ناشی از ضعف در تخصص و کارآمدی اعضای شورا باشد. یکی از نهادهای مؤثر در کاهش مشکلات شهری، مدیریت شهری است که در صورت داشتن قالب و محتوایی دموکراتیک، عملکرد بهتری خواهد داشت.

بحث و نتیجه گیری از سوال پنجم

شورای شهر به چه میزان در روابط شهروندان با دیگر نهادها و سازمانها تاثیر گذار است؟

نتایج نشان داد که عملکرد شورای شهر در زمینه روابط شهروندان با دیگر نهادها و سازمانها کمتر از سطح متوسط بدست آمد. نتایج تحقیق لیچنر(۲۰۰۴) نشان می دهد که حکومتهای محلی باعث توسعه سیاسی و فرهنگی کشورها می گردند. براین اساس شاید بتوان گفت که نقش شورای کازرون در توسعه سیاسی - اجتماعی کم رنگ می باشد. طبق یافته های پژوهش گوسمان(۱۹۹۳) که با تحقیق حاضر از نظر عملکرد شورای شهر در روابط شهروندان با دیگر نهادها و سازمانها همسویی ندارد. به نظر می رسد این عدم همسویی می تواند ناشی از خلأ قانونی در اختیارات شورا در سطوح محلی باشد. نتایج تحقیق حمدی(۱۹۸۶) نشان می دهد که سازمانهای محلی در جوامع همبسته یعنی جوامعی که مردم آن همبستگی زیادی دارند بیشتر موفق بوده اند. که با نتایج این تحقیق همسویی ندارد این عدم همسویی می تواند ناشی از عدم همکاری بعضی از ادارات و سازمانهای دولتی با نهاد شورا باشد.

بحث و نتیجه گیری از مقایسه ابعاد قدرت دهی

براساس نتایج درمی یابیم که بین ابعاد مختلف قدرت دهی به شهروندان تفاوت معنی داری وجود دارد. مقایسه این ابعاد نشان می دهد که بالاترین رتبه مربوط به تاثیر گذاری شورای شهردر مسائل و برنامه های شهری و پایین ترین رتبه مربوط به تامین حقوق شهروندان در رابطه با شهرداری است. این نشان می دهد که شورای شهر کازرون در ایفای نقش قدرت در مسائل شهری بیشتر در گیر هستند تا بقیه ابعاد قدرت دهی به مردم. شاید پایین بودن نقش شورا در تامین حقوق شهروندان ناشی از عدم شفافیت در وظایف و اختیارات شورا از یک سو و حقوق شهروندان از سوی دیگر باشد.

با توجه به نتایج تحقیق حاضر، در یک جمع بندی کلی می توان گفت باید راهکاری ارائه کرد که انگیزه و علاقمندی نسبت به مسائل عمومی شهر در شهروندان از طریق ایجاد خانه های فرهنگ، مشارکت داوطلبانه و آگاهانه، حاصل گردد. همچنین ایجاد زمینه هایی برای گسترش فرهنگ احترام به قانون در میان شهروندان باعث حفظ حقوق آنان می گردد. همچنین برنامه هایی برای رشد و ارتقای حقوق شهروندی نظیر: اختصاص بودجه ای برای انجام مطالعات علمی و تحقیقاتی در جهت رشد حقوق شهروندی، نظر سنجی درمورد برخی موضوعات از شهروندان و طراحی پایگاه اطلاع رسانی باموضوع حقوق شهروندی انجام گیرد. شورای شهر با نهادهای متولی امر در زمینه فراهم نمودن تسهیلات لازم فضای سالم و مناسب، برای فعالیتهای فرهنگی و ورزشی و صرف اوقات فراغت هماهنگی های لازم را با ادارات و نهادهای شهر به عمل آورد. شوراها تلاش نمایند

سرمایه و منابع مالی را بیرون از بودجه جاری شهرداری (بخش خصوصی) جذب نمایند. که جلسات ماهیانه و منظمی با حضور اعضای شورا و مقامات دستگاههای دولتی شهر برای پاسخگویی به شهروندان و رفع مشکلات آنان تشکیل گردد.

منابع

۱. سالکی م. (۱۳۸۳). ارزیابی اثربخشی شورای شهر کرمانشاه، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده حسابداری و مدیریت دانشگاه علامه طباطبایی.
۲. سجادی ع. (۱۳۸۸). "شوراهای اسلامی و دیدگاهها"، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۳، پایگاه اطلاع رسانی حوزه علمیه.
۳. طاهری ا. (۱۳۸۲). اداره امور سازمانهای محلی، انتشارات دانشگاه پیام نور.
۴. کریمی ح. (۱۳۸۸). "تاثیر شوراها و مشارکت مردم و نحوه برقراری ارتباط با مردم"، فصلنامه بهروز، شماره ۵۵، magiran.com
۵. میرسپاسی ن و اعتباریان ا. (۱۳۸۷). اصلاح و تحول در نظام اداری ایران بر اساس الگوی توازن قدرت، تهران: انتشارات میر.
6. Archibughi d. (2009). "The common Wealth Citizens," Princeton University Press.
7. Carens J. (2008). "The Citizenship Dimensation," University of Toronto, Canada.
8. Lichner k. (2004). "The Democratic System Modernaization," United Kingdom: Shefeild University Press.
9. Millburn Pty Ltd. (1995). "Economic and Financial Challenges for Small Rural Councils," A Report for MAV.
10. Patrick J. (2006). "The DemocracPractice in The ArkanzasCity," Arkanzas University press.
11. Reform M and De Guzman R. (1993). "Decentralization Towards Democrization and Development," EUROPA, Japan
12. Russell B. (1986). "The Forms of Power", In S. Lukes (ed.) Power, Oxford: Blackwell.
13. Turner j. (1986). "Housing by People: Towards Autonomy in Building Environments," Whitstable Litho Ltd, London, UK.